

Tekenen in de Tijd 43

17-23 mei 2020

Kunnen we in de coronacrisis God prijzen om zijn schepping? Deze week van Hemelvaart is het Laudato si'-week. Wereldwijd brengen gelovigen zich te binnen dat alles verbonden is in een netwerk van samenhang en zorg. Erik Borgman denkt na over Gods verborgenheid daarin.

Het staat een beetje verborgen op onze website, en dat is passend. Immers, het geheim van de schepping is zelf eveneens verborgen. Maar [hier](#) is een gebed te vinden waarmee iedereen thuis negen dagen lang, van 16 tot 24 mei, een moment kan stilstaan bij het geschenk dat de aarde voor ons is. 24 mei is het vijf jaar geleden dat de encycliek *Laudato si'* verscheen. Daarin wordt de schepping voorgesteld als netwerk van geven en ontvangen waarin en waardoor Gods zorg en betrokkenheid verborgen zichtbaar is. Paus Franciscus noemt dit 'integrale ecologie'. In dat netwerk hebben wij mensen onze plaats en aan dit netwerk hebben wij bij te dragen. Wij hebben er een bijzondere verantwoordelijkheid voor dat het in stand blijft en het zich kan herstellen waar het is aangetast. Het speciale gebed dat voor de *Laudato si'*-week is gemaakt, is voor ons in acht stukjes verdeeld. Op zondag 24 mei, om precies 12.00 uur lokale tijd, zullen katholieken overal ter wereld in verbondenheid met elkaar, met de schepping en met de meest kwetsbaren het gebed in zijn geheel uitspreken. Iedereen, katholiek of niet, is van harte uitgenodigd mee te doen.

De coronacrisis heeft sterk bijgedragen aan ons bewustzijn dat alles met alles verbonden is en dat deze verbondenheid ruimte moet krijgen. Wie contact heeft met schoolgaande kinderen, heeft vorige week misschien iets mee-ervaren van de grote betekenis die het opnieuw open gaan van de scholen voor hen heeft. Sommige bloeien helemaal op doordat de normale verbindingen weer enigszins worden hersteld en zij weer samen met vriendjes en vriendinnetjes, maar vooral ook al die anderen waar ze niet mee bevriend zijn maar met wie ze toch verbonden blijken, op de vertrouwde manier actief kunnen zijn. Het is dit netwerk, niet zonder meer de juf of de meester en niet zonder meer het lesmateriaal, dat tot leren brengt.

De vraag is natuurlijk of en hoe wij de ervaring van onze afhankelijkheid van een veelheid aan relaties en verbanden in de toekomst kunnen vasthouden. Met elkaar het coronavirus bestrijden geeft ons een vijand, en dat bindt. Een dergelijke binding is echter niet duurzaam. Zij is ook gevaarlijk, want gebaseerd op uitsluiting. Kunnen we leren *met* het coronavirus te leven? Kan de omgang met dit virus, en met andere virussen die er in de toekomst zeker nog zullen komen, deel worden van de integrale ecologie? En hoe dan? Komende donderdag staat in het *Laudato si'*-noveen de volgende tekst op het programma:

Liefdevolle God,
Schepper van hemel en aarde en alles wat is,
U heeft ons gemaakt naar uw evenbeeld.
Vorm onze gevoelens van angst, zorg en eenzaamheid om tot hoop,
zodat wij diep van binnen een waarachtige ommekeer ervaren.
Open onze geest en raak ons hart.

Dat het zo mag zijn.

Donderdag is het Hemelvaartsdag. 'Ik laat jullie niet als wezen achter', zei Hij in het evangelie van afgelopen zondag, om daaraan toe te voegen: 'Ik kom bij jullie terug' (Johannes 14,18). Hij vertrekt dus niet, Hij komt juist en is definitief de komende, degene die zich steeds opnieuw naar ons toekeert en ons opneemt in het licht dat zijn leven uitstraalde. In het verhaal over zijn Hemelvaart krijgen de achterblijvers te horen: 'Wat staan jullie daar toch naar de hemel te kijken? Deze Jezus, die van jullie is weggenomen en in de hemel is opgenomen, zal op dezelfde manier terugkomen als jullie Hem naar de hemel hebben zien gaan' (Handelingen 1,11). Dat wil niet zeggen dat Hij met veel aplomb uit de hemel zal neerdalen, maar dat Hij zich verborgen onder ons zal tonen zoals Hij tijdens zijn leven door zijn woorden en daden in het verborgene oplichtte als Gods gezondene. Dat kunnen wij zien en van daaruit kunnen wij leven dankzij de Geest, van Wie we de komst met Pinksteren zullen vieren.

God is in het verborgene openbaar. Een van mijn lievelingszinnen uit de brieven van Paulus luidt: 'Jullie zijn ... gestorven en jullie leven is met Christus verborgen in God. Wanneer Christus, die jullie leven is, verschijnt, zullen ook jullie met Hem verschijnen in heerlijkheid' (Kolossenzen 3,3-4). Onze waarachtige grootheid moet nog aan het licht komen en dat goddelijke licht, dat schijnt in Jezus die in zijn leven standvastig het goede belichaamde en het kwade verdroeg. Dat is in zijn spoor onze opdracht in het netwerk die de schepping is. *Laudato si'*, wees geprezen, mijn God!

Erik Borgman, lekendominicaan
voorzitter van de programmaraad van het Huis van Dominicus